

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221209506
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7221209506.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovej a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého T. C. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: P. Q. C. nar. X.X.XXXX bývajúcej na S. X. č. XXX/X v O. a G.. H. C. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho na ul. I. pod M. č. XX v O. zastúpeného JUDr. Kristínou Malou Piovarčiovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie na Štúrovej ul. č. 20 v Košiciach v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice II z 24.11.2021 č.k. 14P/139/2021 - 35 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 17P/161/2021 zveriť mal. T. do jej osobnej starostlivosti, upraviť styk a vyživovaciu povinnosť otca z dôvodu, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, záujem maloletého dieťaťa nie je ohrozený, preto nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka z dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku. Uviedla, že po jej odchode s maloletým zo spoločnej domácnosti sa jej otec neustále vyhrážal, že ak nepristúpi na striedavú starostlivosť, tak si bude brávať maloletého tak, ako sa mu bude chcieť alebo, že s ním bude výhradne on. Intenzívny záujem otca o maloletého sa pritom začal prejavovať až vtedy, keď už bolo zrejmé, že ich vzťah budú musieť ukončiť. Matka má za to, že striedavá starostlivosť maloletému neprosieva, pretože na to, aby mohli realizovať osobnú striedavú starostlivosť je nevyhnutná citová a osobnostná zrelosť oboch rodičov, schopnosť spolupráce a riešenia konfliktov a vymedzené priority smerom k potrebám maloletého vo veku troch rokov. Preto nesúhlasila s konštatovaním súdu, že model striedavej starostlivosti sa v ich prípade osvedčil a maloletý ho dobre znáša. Tvrdila, že otec si presadil striedavú starostlivosť ale maloletého si chce brávať tak, ako sa to jemu hodí a dieťa preto nemá žiadne zázemie alebo pravidelnosť medzi striedaním domácností. Uvedené na maloletého zle vplýva a vyvoláva u neho zbytočný stres, keďže u neho pretrváva enuréza (pomocovanie sa). Poprela tvrdenia otca pred kolíznym opatrovníkom, že by bola závislá na omamných látkach alebo, že by počas ich spolužitia odchádzala po nociach z bytu. Poukázala na to, že otec sa v konaní o rozvod manželstva vyjadril, že obaja rodičia podľa neho disponujú vhodnými osobnostnými predpokladmi na zabezpečenie starostlivosti o dieťa a obaja rodičia sú dostatočne rodičovsky kompetentní, schopní a ochotní sa postarať o výchovu, výživu, zdravie a všestranný vývoj dieťaťa. Podobné protichodné tvrdenia a nevyspytateľné správanie sú u otca časté a bežne sa stávalo, že ju jeden deň ponižoval a nadával jej a na ďalší deň už tvrdil ako ju má veľmi rád. Vzhľadom na uvedené má matka obavy, že otec nie je schopný zabezpečiť maloletému harmonické prostredie, ktoré by pozitívne vplývalo na jeho intelektuálny

a citový rozvoj. Matka má za to, že zabezpečovanie biologických potrieb je nevyhnutnou, avšak nie jedinou podmienkou zdravého a harmonického vývinu dieťaťa a dôležitý dopad má aj stálosť prostredia a osôb, ktoré sa o dieťa primárne starajú. Záujem dieťaťa je pre matku na prvom mieste a chce, aby mal. T. žil šťastným, harmonickým a produktívnym životom, a aby mal pekný a stály vzťah s ňou a aj s otcom. Matka je toho názoru, že uvedené bude ľahšie docielené ak bude maloletý v jej osobnej starostlivosti. Tvrdila, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala, pretože nevidela iné východisko keď maloletý chodil domov od otca s plačom a čas s trávený s ňou vnímal ako trest. Obáva sa, že jej vzťah s maloletým sa bude zhoršovať a otec bude maloletého aj naďalej manipulovať proti nej, preto má za to, že neodkladné opatrenie by dočasnou úpravou zabránilo týmto nepriaznivým následkom. Navrhla, aby jej súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne, nakoľko matka neosvedčila nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia, teda nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania, s dôrazom na ochranu záujmov maloletého dieťaťa. Uviedol, že od ukončenia spolužitia s matkou sa fakticky realizuje striedavá osobná starostlivosť, preto nie je potrebné bezodkladne upraviť pomery okamžitým zásahom súdu. Tak ako on nenarúša týždenný interval starostlivosti matky, ani matka nenarúša jeho týždeň osobnej starostlivosti o mal. T., ktorý je na túto formu starostlivosti zvyknutý, znáša ju dobre a takto sú najlepšie zaistené jeho potreby. Zároveň nie je ohrozená starostlivosť o maloletého, ani jeho život, zdravie, či všestranný vývin a matka opak žiadnym relevantným dôkazom nepreukázala. Otec má za to, že odvolací dôvod matky nie je daný a jej odvolanie neobsahuje žiadne vecné či právne námietky, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie súdu o jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Poprel tvrdenie matky, že si mal maloletého brávať kedy sa mu zachce alebo že sa jej mal vyhrážať. O týždennom modeli striedavky vedia aj v materskej škole maloletého, nikdy nevznikol žiaden problém. Uviedol, že s matkou sa vedia dohodnúť aj pri riešení situácii ako je karanténa alebo vianočné sviatky. Matka mala maloletého v starostlivosti od 13.12.2021 do 25.12.2021, následne bol s maloletým on od 25.12.2021 do 3.1.2022 a od 3.1.2022 sa dohodli na pokračovaní týždennej striedavej starostlivosti do rozhodnutia súdu vo veci samej. Táto dohoda vznikla za prítomnosti kolíznej opatrovníčky na ÚPSVaR Košice. Ďalej namietal tvrdenia matky, že maloletému neprospeje striedavá starostlivosť, že ako rodičia nie sú kompetentní k jej realizácii alebo že dieťa je pre tento model starostlivosti malé. Matka uvedené tvrdenia nijako neverifikovala a v konečnom dôsledku ide o otázky, ktorých preukazovanie má byť predmetom konania vo veci samej. Nie je pravdou ani to, že by sa k matke správal nevhodne alebo nevyspytateľne. Zdôraznil, že rešpektuje úlohu matky v živote maloletého a do ich vzťahu nijako nezasahuje. Matka svojím správaním nevytvára a nerozvíja také väzby s dieťaťom ako by mohla, čoho príčinu však nehľadá v sebe ale obviňuje jeho. Tomu korešponduje aj matkou uvedený dôvod, pre ktorý podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Nejde však o dôvod svedčiaci o potrebe okamžitej a naliehavej ingerencie súdu do pomerov účastníkov konania v záujme dieťaťa. Zopakoval, že uznáva miesto matky v živote maloletého, preto aj navrhol rodičovskú dohodu o striedavej starostlivosti, s ktorou matka bez uvedenia dôvodu nesúhlasila, ale napriek tomu sa realizuje. Zdôraznil, že nežiadal o zverenie maloletého do jeho výlučnej starostlivosti, lebo každé dieťa potrebuje matku, samozrejme matku spôsobilú. Uviedol, že matka sa napriek všetkému dokáže o dieťa s pomocou jej rodičov postarať, syn ju má rád a neodmieta ju. Matka je však konzumentom drog v rozsahu, v ktorom si vie korigovať tak, aby vedela fungovať. Ďalej tvrdil, že matka v šestnástich rokoch utiekla z domu, neukončila strednú školu a maturovala až po niekoľkých rokoch. Následne žila postupne s viacerými partnermi, ktorí sa živili varením pervitínu a inou trestnou činnosťou, ktorá ich priviedla až do väzby či výkonu trestu odňatia slobody. Matka s nimi užívala drogy, vedela to celá jej rodina. S jedným z partnerov matka otehotnela, ale rozhodla sa pre interrupciu. K uvedenému sa mu matka sama priznala po tom, čo sa zoznámili na kúpalisku, ktoré prevádzkoval a kde sa uchádzala o brigádu. Matka vtedy tvrdila, že s tým skončila, čo jej on uveril a začal sa ich vzťah. Uviedol, že matke pomáhal so starostlivosťou o syna od jeho narodenia, aby sa ona mohla venovať sebe, čo je dôvod prečo má s maloletým taký pevný vzťah. So starostlivosťou o maloletého im pomáhali staré matky. Maloletému sa plnohodnotne venuje, majú zaužívaný program. Hádky medzi ním a matkou vznikli najmä kvôli starostlivosti o maloletého, pretože matka napr. nebola ochotná vstávať k plačúcemu bábätku, keď on nebol doma nechávala dieťa plakať až bolo celé fľakaté a nevedelo sa nadýchnuť alebo dieťa nechávala u susedky a jemu o tom klamala. Teraz je už dieťa väčšie, menej zraniteľné a matke so starostlivosťou pomáha jej matka, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti. Matka sa napriek užívaniu drog vie o dieťa postarať, ale jej záujem o neho nie je taký veľký ako prezentuje v jej podaniach. K tvrdeniu matky, že maloletý sa pomočuje, pretože má stres z prechodu medzi domácnosťami uviedol, že dieťa je ešte malé a a je prirodzené, že sa u neho „nehoda“ z času na čas vyskytne. Na druhej

strane je maloletý naučený, že on ho o polnoci budí, aby sa vymočil a potom pekne vydrží do rána, no matka to nerobí, aby v noci nenarúšala svoj komfort. Nemá to však absolútne žiadny súvis so stresom a nejde ani o negatívne prežívanie dieťaťa ako sa matka snaží navodiť. Uviedol, že mal. T. je spokojný a šťastné dieťa, čo nepochybne vyplynie aj zo šetrení kolízneho opatrovníka. Otec k odvolaniu priložil kópiu rodičovskej dohody.

4. Podaním doručeným odvolaciemu súdu 27.1.2022 otec predložil správu ÚPSVaR zo dňa 21.1.2022 podanú v konaní o rozvod manželstva pod sp.zn. 17P/161/2021.

5. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

6. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Podľa § 325 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

11. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

12. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Matka v návrhu neosvedčila naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov, ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziace maloletému dieťaťu, ktoré by odôvodňovalo okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami matky uplatnenými v odvolaní, ktoré zdôraznila už v podanom návrhu. Ani v priebehu odvolacieho konania neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd po preskúmaní prejednávanej veci rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre dočasnú úpravu osobnej starostlivosti o mal. dieťa nie sú splnené, nakoľko starostlivosť o maloletého zabezpečujú toho času obaja rodičia formou striedavej starostlivosti v týždenných intervaloch, na ktorej sa písomne dohodli na ÚPSVaR Košice. Z preskúmaného spisu vyplýva, že starostlivosť o maloletého je riadne zabezpečená a dieťaťu nehrozí žiadne nebezpečenstvo, ako to nepochybne vyplýva aj zo správ kolízneho opatrovníka, ktorý nezistil žiadne okolnosti odôvodňujúce okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia v súlade s návrhom matky, naopak, bolo zistené, že maloletý je počas obdobia kedy je v osobnej starostlivosti otca spokojný a šťastný. V konaní neboli nijako osvedčené, že by súčasná striedavá starostlivosť maloletému dieťaťu neprospeievala alebo nebola v jeho záujme. Je potrebné uviesť, že záujem dieťaťa nemožno zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o tom, aká forma starostlivosti je pre dieťa tou najvhodnejšou. Zdôrazňuje, že je potrebné dôsledne rozlíšiť, kedy je na mieste okamžitý zásah súdu odôvodňujúci

nariadenie neodkladného opatrenia, a kedy je potrebné vyčkat' na rozhodnutie vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania. Podľa odvolacieho súdu niet dôvodu neodkladným opatrením bez vykonania riadneho dokazovania a možnosti zhodnotenia výsledkov vykonaného dokazovania zasahovať do výkonu rodičovských práv a povinností. Pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto súd prvej inštancie správne rozhodol na základe uvedených skutočností. V prebiehajúcom konaní vo veci samej bude vykonané riadne dokazovanie, budú náležite zistené všetky rozhodujúce skutočnosti, obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje. Inými slovami, samotná okolnosť, že maloletý sa nachádza v starostlivosti oboch rodičov, ktorí sú v rozvodovom konaní nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na nariadenie matkou žiadaného neodkladného opatrenia, nakoľko ide o inštitút, ktorého uplatnenie prichádza do úvahy skutočne len vo výnimočných prípadoch.

13. K odvolacej argumentácii matky odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je založené na výsledkoch dokazovania, na závere o skutkovom stave a ani na právnom posúdení veci, nepredstavuje samo osebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval aké dôkazy vykoná, ako ich bude hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí, preto jediným relevantným podkladom pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú údaje a informácie obsiahnuté v spise, predovšetkým v návrhu a listinách predložených navrhovateľom, prípadne inými účastníkmi konania. Neobstoja preto odvolacie námietky matky o nesprávnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie, ku ktorým mal dospieť na základe vykonaného dokazovania, či námietky týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. Odvolací súd dospel k rovnakému právnemu záveru ako súd prvej inštancie aj pokiaľ ide o posúdenie dôvodnosti návrhu matky na určenie výživného pre maloletého nariadením neodkladného opatrenia a to, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom matky, ktorým žiadala určiť vyživovaciu povinnosť otca na maloletého vo výške 350 Eur mesačne. Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že v súlade s § 366 CMP je podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach výživného osvedčenie skutočností, že bez zásahu súdu do pomerov účastníkov by bolo ohrozené zabezpečovanie výživy oprávneného, v tomto prípade maloletého Dominika v nevyhnutnom rozsahu, ktorý rozsah je zásadne odlišný od rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplývajúceho zo zákonných kritérií uvedených v § 62 a nasl. Zákona o rodine. Samotná skutočnosť, resp. tvrdenie o tom, že jeden z rodičov si neplní zákonnú vyživovaciu povinnosť k dieťaťu vôbec alebo v nedostatočnom rozsahu, samo osebe neosvedčuje nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, teda určenia výživného v nevyhnutnom rozsahu. Podstatným pre nariadenie takého neodkladného opatrenia je preukázanie, že potreby oprávneného dieťaťa nie sú v konkrétnej situácii, v ktorej sa dieťa nachádza, uspokojené ani v nevyhnutnom rozsahu. Uvedená skutočnosť však z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ani z obsahu spisu nevyplýva. Výživa maloletého je toho času zabezpečovaná oboma rodičmi, ktorí majú riadny príjem a obaja zabezpečujú potreby maloletého dieťaťa spontánne tak, ako vznikajú. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie, pričom zdôrazňuje, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme nariadenia neodkladného opatrenia upravujúceho vyživovaciu povinnosť otca k maloletému.

15. Vzhľadom na to, že matka podaným návrhom neosvedčila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov nariadením neodkladného opatrenia, odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP, a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedzil už iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody podľa §387 ods. 2 CSP.

16. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.)

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).